

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **A. H.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 5. 2018, čj. OAM-84/LE-LE05-LE26-PS-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 7. 2018, čj. 19 A 17/2018-35,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátu, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 4 114 Kč, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[1] Žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny. Rozhodnutím ze dne 14. 5. 2018 ho žalovaný podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zajistil v zařízení pro zajištění cizinců a stanovil dobu trvání zajištění do 28. 8. 2018. Žalobce se proti rozhodnutí bránil žalobou, kterou krajský soud zamítl.

[2] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost, ve které namítá nesprávné vyhodnocení možnosti užití zvláštních opatření v § 47 zákona o azylu. Žalovaný nezohlednil podstatné okolnosti týkající se stěžovatelova přesvědčení o legálnosti pobytu na území ČR. O jeho přesvědčení přitom svědčila řada skutečností, například to, že doklady byly vystaveny na stěžovatelovo skutečné jméno a jejich nízká pořizovací cena odpovídala obvyklé výši administrativního

poplatku za vyřízení dokladů. Krajský soud se tuto otázku pokusil vypořádat sám, a dopustil se tak nepřípustného nahrazování činnosti správních orgánů. Stěžovatelova tvrzení navíc prohlásil za nevěrohodná bez bližšího zkoumání skutkového stavu.

[3] Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout.

[4] Kasační stížnost není důvodná.

[5] Z hlediska skutkového je nesporné, že se stěžovatel při kontrole policejní hlídkou dne 1. 5. 2018 prokázal dvěma padělanými doklady totožnosti občana EU (Bulharska). Mimo tyto doklady neměl stěžovatel žádné platné pobytové oprávnění. Z tohoto důvodu s ním správní orgány zahájily řízení o správním vyhoštění, ve kterém stěžovatel vypověděl, že do ČR přicestoval dne 20. 4. 2018 z Polska. Chtěl zde pracovat. Byl si vědom toho, že musí mít platné pracovní povolení, ale nevyřídil si ho. Padělané doklady měl vyrobené asi už jeden rok, poprvé je použil v ČR. Tyto doklady mu zařídili známí od kamarádky z Bulharska, kteří ho ujistili, že jsou doklady v pořádku a že s nimi může cestovat. Vyhotovení dokladů jim trvalo 10-12 dnů, poté mu je přivezli domů. Zdálo se mu divné, že si doklady nevyzvedl na úřadě, ale neřešil to. Za doklady zaplatil 30 euro. Je rozvedený, dcera a její matka žijí na Ukrajině. Není rodinným příslušníkem občana EU a ani s nikým takovým nesdílí společnou domácnost. V ČR bydlí u známého, žádnou adresu pobytu ale úřadům nenahlásil. Není mu známa žádná překážka vycestování zpět na Ukrajinu a případné rozhodnutí o správním vyhoštění bude respektovat.

[6] Na základě popsaných skutečností správní orgány rozhodly o vyhoštění stěžovatele na dva roky a stanovily dobu k vycestování do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. Za účelem realizace vyhoštění stěžovatele zajistily v zařízení pro zajištění cizinců podle příslušných ustanovení zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Dne 10. 5. 2018 podal stěžovatel žádost o udělení mezinárodní ochrany. V ní uvedl, že se nemůže vrátit zpět na Ukrajinu, jelikož si půjčil peníze, které nebyl schopen vrátit ve smluvené lhůtě. V současnosti sice dluh po částkách splácí, ale věřitelé mu i jeho příbuzným stále vyhrožují. Dále zmínil, že má malé dítě, které je závislé na jeho zabezpečení. V pohovoru k žádosti nadto stěžovatel uvedl, že ho pronásleduje také otec jeho přítelkyně. Stěžovatel s ní udržoval milostný vztah, přestože se měla vdávat za jiného muže.

[7] Po podání žádosti o mezinárodní ochranu žalovaný rozhodl dne 14. 5. 2018 o zajištění stěžovatele podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Podle žalovaného je totiž z jednání stěžovatele zřejmé, že se i nadále bude vyhýbat povinnosti z území ČR vycestovat, že bude mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění a že jeho žádost o mezinárodní ochranu je účelová, podaná pouze s cílem legalizovat si pobyt a vyhnout se vyhoštění. Toto rozhodnutí je předmětem přezkumu v nynější kauze.

[8] Stěžovatel byl napadeným rozhodnutím žalovaného zajištěn dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, podle kterého ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, *nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího*

pokračování

rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

[9] NSS souhlasí se závěrem žalovaného o existenci oprávněné domněnky, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána účelově s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Stěžovatel o mezinárodní ochranu požádal dne 10. 5. 2018 až po uložení správního vyhoštění a zajištění v zařízení pro zajištění cizinců. V ČR však pobýval od 20. 4. 2018. Až do zadržení policejní hlídkou dne 1. 5. 2018 se přitom mohl po území ČR volně pohybovat, a mohl se tedy dostavit buď na příslušný orgán Policie ČR, či přímo do přijímacího střediska Ministerstva vnitra a podat žádost o mezinárodní ochranu, což však neučinil. V průběhu správního řízení o vyhoštění podle pobytového zákona navíc stěžovatel tvrdil, že do ČR přijel za prací a že mu v návratu na Ukrajinu nebrání žádné překážky. V řízení o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel svoji rétoriku změnil a zmínil skutečnosti, které mu však musely být známé již v době jeho vstupu na území ČR. Stěžovatel nevysvětlil, co mu bránilo v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu. To vše nasvědčuje tomu, že motivací stěžovatele k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla pouze snaha vyhnout se správnímu vyhoštění.

[10] NSS současně odmítá tvrzení stěžovatele, že žalovaný nesprávně vyhodnotil využití zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu. Podle stěžovatele žalovaný nezohlednil podstatné okolnosti týkající se stěžovatelovy údajné nevědomosti o tom, že doklady, které policejní hlídce předložil, jsou padělané. NSS nepovažuje toto tvrzení za důvodné.

[11] Neuložení zvláštních opatření žalovaný zcela dostatečně odůvodnil na s. 4 a 5 napadeného správního rozhodnutí. Žalovaný zde mimo jiné uvedl, že se stěžovatel vědomě prokazoval padělanými doklady s cílem oklamat policejní orgán. Tento závěr vychází ze skutkových zjištění uvedených především na s. 2 rozhodnutí, kde žalovaný zrekapituloval obsah protokolu o vyjádření stěžovatele v průběhu řízení o správním vyhoštění, včetně vysvětlení, jak získal padělané doklady.

[12] Stěžovatel si musel být nelegálního původu dokladů vědom. Jako státní příslušník Ukrajiny nemohl spoléhat na to, že legální cestou získá doklady totožnosti s občanstvím Bulharska. S bulharskými úřady navíc osobně nejednal, doklady vyřizovaly za úplatu jiné osoby, ke kterým neměl bližší vztah. Vyhotovené doklady si nevyzvedl na úřadě, ale byly mu dovezeny až do místa bydliště. Sám stěžovatel při pohovoru připustil, že některé okolnosti týkající se pořizování dokladů byly „divné“, ale prý to neřešil. Nelze odhlédnout ani od motivace stěžovatele k padělání dokladů. Z občanství Bulharska, členského státu EU, plynou výhody mj. volného pohybu uvnitř EU.

[13] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že žalovaný nezohlednil další podstatné skutečnosti, které svědčí o tom, že předložené doklady považoval stěžovatel za platné. Poukazuje na to, že doklady byly vystaveny na jeho skutečné jméno a jejich cena přibližně odpovídala správnímu poplatku za vydání dokladů. NSS se stěžovatelem nesouhlasí. Také tyto skutečnosti vzal žalovaný v potaz. Na s. 1 rozhodnutí žalovaný výslovně uvádí, že padělané bulharské doklady byly vystaveny na jméno stěžovatele, na s. 2 pak žalovaný zmiňuje, že podle stěžovatele měly doklady pořizovací cenu 30 euro. Tyto skutečnosti však

samy o sobě stěžovatelovo přesvědčení o pravosti dokladů neprokazují a nejsou s to zpochybnit výše uvedené skutkové závěry.

[14] NSS shrnuje, že žalovaný při rozhodování o uložení zvláštních opatření uvážil všechny podstatné okolnosti týkající se pořízení bulharských dokladů. NSS se s těmito skutkovými závěry ztotožňuje a je přesvědčen, že si byl stěžovatel nelegálního původu dokladů vědom.

[15] Ke stejným závěrům dospěl také krajský soud. Není pravdivé tvrzení stěžovatele, že krajský soud své závěry o úmyslném využití padělaných dokladů neopřel o zjištěné skutečnosti. Krajský soud poukázal na všechny podstatné skutečnosti na s. 5 napadeného rozsudku. NSS nesouhlasí se stěžovatelem ani v tom, že soud při vypořádání této námitky nahradil činnost správního orgánu. Krajský soud v napadeném rozsudku neuvedl žádná nová skutková zjištění. Jak bylo výše řečeno, na všechny podstatné skutečnosti poukázal již žalovaný na s. 1 a 2 svého rozhodnutí.

[16] Námitky stěžovatele o nedostatečném a nesprávném hodnocení konkrétních skutkových okolností proto NSS s ohledem na vše výše uvedené nepovažuje za důvodné.

[17] NSS je přesvědčen, že skutkové okolnosti nynější kauzy neodůvodňovaly uložení mírnějších opatření podle § 47 zákona o azylu a žalovaný byl oprávněn stěžovatele zajistit. Podle rozsudku NSS ze dne 10. 10. 2016, čj. 7 Azs 185/2016-23, bod 28, „[v]*olba mírnějších opatření, než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zmíněné zvláštní opatření, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření*“ (dále srov. např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2017, čj. 5 Azs 20/2016-38, č. 3559/2017 Sb. NSS).

[18] Stěžovatel nerespektoval svou zákonnou povinnost pobývat na území ČR na základě zákonného pobytového titulu, k legalizaci svého pobytu záměrně využil padělané doklady. „*Již samotná okolnost, že cizinec užije při prokazování totožnosti padělaný či pozměněný doklad totožnosti některého z členských států EU umožňující mu za běžných okolností vystupovat pod nepravou identitou (příp. je u něho takový doklad nalezen, aniž by cizinec dokázal osvědčit, že jej nehodlal jakkoli užít), je totiž obvykle velmi silným signálem toho, že cizinec je připraven závažně porušovat pravidla České republiky regulující pobyt cizinců*“ (rozsudek ze dne 14. 12. 2017, čj. 2 Azs 237/2017-20). Stěžovatel nadto podal žádost o mezinárodní ochranu, o které se lze domnívat, že byla podána pouze účelově. Z jednání stěžovatele je tedy zřejmá snaha vyhnout se správnímu vyhoštění všemi možnými dostupnými prostředky.

[19] NSS proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

pokračování

[20] Podle § 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s. advokátovi, který byl stěžovateli ustanoven krajským soudem, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Advokát provedl ve věci jeden úkon právní služby, kterým je sepsání kasační stížnosti, tj. písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za provedený úkon právní služby advokátovi náleží mimosmluvní odměna ve výši 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Za úkony právní služby tedy advokátovi náleží 3 400 Kč a dále částka odpovídající DPH ve výši 21 %, celkem tedy 4 114 Kč. Tuto částku NSS vyplatí do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. února 2019

Zdeněk Kühn
předseda senátu